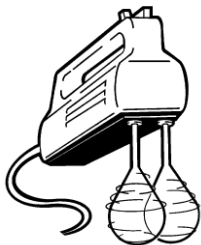

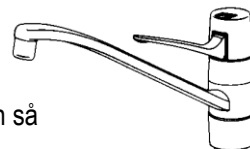
Energispartips

Den energi som de boende i ett hus förbrukar brukar delas upp med avseende på användningen i:

Hushållsel- energi som används till matlagning, matförvaring, belysning och en mängd elektriska apparater. Även elenergi som går åt till att värma vattnet i tvätt- och diskmaskiner brukar av praktiska skäl också hänföras till denna användning fastän den egentligen skulle höra till nästa.

Tappvarmvattenenergi- energi som används för att värma vatten till dusch, bad, handdiskning och tvätt för hand. Härutöver "stjäl" faktiskt även det tappvatten som inte avsiktligt värms en del energi: Inkommande kallvatten som vanligtvis brukar hålla en temperatur på mellan +6 och +9 ° C värms i ledningar och i WC-stolens cistern så småningom till rumstemperatur.

Uppvärmningsenergi- energi som används till att hålla önskad inomhustemperatur och som går åt för att täcka transmissionsförluster genom väggar, golv och tak samt värma luften som ventilerar huset. Av bruttobehovet behöver endast en del "köpas" eftersom det mesta av hushållselen, liksom tillskott från solinstrålning och personer ger en hel del gratisenergi. Detta förutsätter givetvis att värmesystemet är väl inreglerat så att inte dessa tillskott ger förhöjd inomhustemperatur. Tappvarmvattnet, och till viss del även det kalla tappvattnet, som släpps ut i avloppssystemet är i motsats till hushållsdelen en ren förlust och ger inget tillskott till husets uppvärmning.

Av den totala energiförbrukningen brukar andelarna hushållsel och tappvarmvattenenergi enligt tillgänglig statistik uppgå till ca 5000-6000 respektive 3500-4500 kWh och resten går åt till att värma huset. Beroende på skillnader i levnadsvanor, familjesammansättning mm är spridningen mycket stor.

I följande avsnitt ger vi några råd och tips på hur ni kan undvika en onormalt hög energiförbrukning utan att ge avkall på normala komfortkrav.

Tips 1 - Inomhustemperatur

För att vi ska uppleva rumsklimatet som behagligt ska det råda jämvikt mellan den värme vi producerar i kroppen och den värme vi avger till omgivningen. Klädsel och fysisk ansträngning påverkar således starkt vår komfortupplevelse. Utöver lufttemperaturen påverkas vår upplevelse av behagligt klimat i huvudsak av lufthastighet och strålning.

Lufttemperatur

Är lufttemperaturen så ojämn att hjärnan får "motstridiga" signaler från olika kroppsdelar upplever vi detta som synnerligen obehagligt. Skillnaden i lufttemperatur mellan golvnivå och huvudhöjd bör inte vara större än 3° C.

Lufthastighet

lakttagelsen att vi fryser mera vid stark blåst och måttlig kyla än vid vindstilla och ganska sträng kyla är helt riktig.

Den som fjällvandrat vet också att det inte lönar sig att ta på ytterligare ylletröjor när det blåser kraftigt utan att det är bättre men en tunn, vindtät anorak. Med normal klädsel för inomhusvistelse upplever vi samma klimatkomfort vid lufttemperatur på ca + 18° C och lufthastighet lägre än ca 0,10 m/sek som vid + 24° C och ca 0,45 m/sek. Vi kompenserar således ökningen av lufthastighet med ca 5-6° C högre lufttemperatur.

Strålning

Likaväl som det kan kännas behagligt att sola mot en södervägg, fastän termometern endast visar på några plusgrader känns det obehagligt att vistas nära en kall yta, även om luften är relativt varm. I båda fallen rör det sig om strålning, visserligen kortvågig respektive mer långvågig och detta är också förklaringen till att så kallad blixthalka kan uppstå när lufttemperaturen är något över noll grader.

I äldre hus med tvåglasfönster är kallstrålningen, och även kallraset, från dessa högst påtaglig. Eftersom också golv och väggar i äldre hus är klen isolerade får dessa vintertid en betydligt lägre ytemperatur än inomhusluften och vid stark kyla ger detta upphov till både kallstrålning och kallras. Har ni tidigare bott i ett äldre hus - som kanske dessutom varit otätt och dragigt, har ni kanske en förutfattad åsikt om vilket lufttemperatur som behövs för att få ett behagligt inomhusklimat. I ett välisolerat och tätt Myresjöhus är både tjyvdrag och kallstrålning minimerade och med normal inomhusklädsel bör 19° - 22° C räcka i de rum ni vistas i under dag och kvällstid. Vilken nivå familjen kan enas om är er sak, kom bara ihåg att varje grads ökning respektive minskning av inomhustemperaturen förändrar energiförbrukningen med ca 5-6%.

Tips 2 - Tvätt

Är tvätten inte alltför hårt smutsad kan förtvätt uteslutas tvättemperaturen kan sänkas med upp till 20° C vilket ger upp till 30 % energibesparing och ett acceptabelt tvättresultat. Utnyttja även torktumlarens maximala kapacitet varje gång tvätten ska torkas. Frihängande tvätt ger huset ett högt fuktillskott och bör undvikas.

Tips 3 - Matförvaring

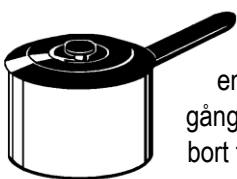
Kontrollera dörrtätningsslisterna på kyl- och frysskåp. Byt om de visar sig vara otäta. Kylskåpet har automatisk avfrostning och sköter sig självt. Frysskåpet måste frostas av manuellt (såvida inte en frostfree-modell är monterad) och under normala förutsättningar är lagom intervall var tredje månad.

Förvara maten vid rätt temperatur:

Kylskåp +2° C till +6° C. Fördela varorna förnuftigt i kylan. De som kräver mest kyla i övre delen av kylskåpet, närmast kylaggregatet och de som kräver minst kyla i undre delen av kylskåpet, dvs i svaldelen, eller i dörrfacken.

Frysskåp -18° C vid förvaring. Ställ aldrig in varm mat i kyl eller frysskåp. Förvaringstemperaturen räcker till för infrysning av mindre matrester och för inläggning av från affär hemtagna djupfrysade matförpackningar. Vid infrysning av större kvantiteter mat bör knappen för snabbfrysning tryckas in. Vissa frysskåp har automatisk återgång till normalläge, andra inte. Kontrollera i instruktionsboken till frysskåpet, hur just ert frysskåp fungerar.

Tips 4 - Matlagning och disk

Använd alltid den kokplatta som bäst överensstämmer med kastrullens eller stekpannans botten diameter. Kastruller med plan botten och tättslutande lock minskar energiförbrukningen. Har ni en diskmaskin så utnyttja alltid maskinens maximala kapacitet varje gång ni diskar och utnyttja om möjligt maskinens spar- och ekonomiprogram. Om möjligt, koppla bort torkningsmomentet och låt disken självtorka för att spara ytterligare energi.